

روایت تلاش نسلی که علم را به موتور پیشرفت تبدیل کرد در گفت‌وگوی «جوان» با رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها

جوانان علمی مابی ادعامیلیاردها دلار صرفه‌جویی اقتصادی آورده‌اند

حجت‌الاسلام و المسلمین مصطفی رستمی: موفقیت‌های علمی نشان می‌دهد که جوان ایرانی می‌تواند در بالاترین سطوح علمی و فناوری جهان بدرخشد و مرزهای دانش را جابه‌جا کند

علمی می‌تواند کشوری عقب‌مانده را به کشوری پیشرو در علم و فناوری تبدیل کند.

این موفقیت‌ها به جوانان مابی‌گویند که «شما هم می‌توانید». می‌توان عین‌آرمان‌گرایی، کاملاً علمی، منطقی و دقیق عمل کرد. علم و ایمان دو بال پرواز جامعه ایرانی‌اند. فناوری‌های نوین و پیشرفته، امروز افق‌های تازه‌ای برای اشتغال، نوآوری و شکوفایی استعدادهای جوان ایرانی گشوده‌اند و آینده‌ای درخشان را پیش روی کشور قرار داده‌اند. قبل از انقلاب، ایران از لحاظ علمی در وضعیت عقب‌مانده‌ای قرار داشت، اما انقلاب، جوانان را به قله‌های علم رساند. این یعنی وقتی ایمان با تلاش همراه شود، پیشرفت حتمی است. علم در نگاه انقلاب اسلامی، نه فقط ابزار قدرت، بلکه نوعی عبادت و جهاد است.

توصیه‌ها به دانشجویان و دانش‌آزموزان علاقه‌مند به علم این است که از همان آغاز تحصیل، هدفمند حرکت کنند، برای مسیر علمی خود، برنامه داشته‌باشند و اراده‌شان را با امید به آینده گره بزنند. پژوهش را در جهت نیازهای واقعی کشور پیش ببرید، نه صرفاً برای نوشتن مقاله. با اساتید متعدد مشورت کنید، از ظرفیت‌های نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها برای تقویت معنویت در مسیر علم استفاده کنید و همیشه به فکر خدمت به مردم باشید. دانشمندی واقعی کسی است که درد جامعه را بفهمد و برای درمان آن تلاش کند.

پژوهش شما باید مسئله‌محور باشد، چه مسئله‌ای ملی مانند آب، محیط‌زیست، انرژی یا سلامت و چه موضوعی در مرزهای نوین دانش. از پژوهش‌های تقلیدی و بی‌ثمر پرهیز کنید. مسیر علم، راهی سخت اما شیرین است و به صبر، پشتکار و ایمان نیاز دارد. همان‌گونه که دانشمندان بزرگی چون شهیدان احمدی‌روشن، شهریاری، طهرانی‌مقدم و تهرانچی با تلاش و اخلاص به قله‌های علم رسیدند، شما نیز می‌توانید ادامه‌دهنده‌ار آن باشید.

علم را برای خدمت به بشریت و اعتلای میهن اسلامی‌تان بخواهید، نه برای شهرت یا منافع شخصی. با روحیه جهادی؛ یعنی سخت‌کوشی، خلاقیت و دوری از راحت‌طلبی، وارد میدان علم شوید. تنها به محفوظات اکتفا نکنید. در مباحث علمی عمیق شوید، پرسشگر و نقاد باشید و با مطالعه آثار دانشمندان بزرگ، وسعت دید خود را افزایش دهید. فراموش نکنید که شما آینده‌سازان این کشورید، جمهوری اسلامی ایران با تکیه بر تخصص و تعهد نسل جوان، می‌تواند به یکی از قطب‌های اصلی علم و فناوری جهان تبدیل شود. این آرمان کاملاً دست‌یافتنی است. از الطاف الهی و هدایت‌های حکیمانه رهبر معظم انقلاب غافل نشوید و در مسیر تعالی علمی و معنوی میهن خود از هیچ تلاشی دریغ نکنید.

ان‌شاءالله خداوند به همه جوانان ما توفیق دهد تا پرچمدار تمدن نوین اسلامی باشند.

از نظر اقتصادی، امروز بیش از ۷ هزار شرکت دانش‌بنیان تحت حمایت پارک‌های علم و فناوری فعال‌اند و تاکنون بیش از ۵۰۰ هزار شغل مستقیم ایجاد کرده‌اند. تنها در حوزه نانو، بیش از هزار شرکت دانش‌بنیان فعالیت می‌کنند که سالانه میلیاردها دلار صرفه‌جویی ارزی برای کشور به همراه دارد.

به بیان دیگر، امروز می‌توان گفت بخش مهمی از تولید دانش در کشور، نه‌فقط به مقاله، بلکه به محصول، اشتغال و صادرات تبدیل شده‌است. این همان تحقق شعار «علم نافع» است که رهبر معظم انقلاب بر آن تأکید دارند؛ علمی که در خدمت زندگی مردم و پیشرفت کشور قرار گیرد.

این دستاورد برای نسل جوان، دانشجویان و حتی دانش‌آزموزان چه پیامی دارد؟ شما به‌عنوان نماینده رهبر انقلاب در دانشگاه‌ها، چه توصیه‌ای برای جوانان علاقه‌مند به علم و پژوهش دارید؟

این دستاوردها، پیامی روشن و امیدبخش برای نسل جوان ما دارد. موفقیت‌های علمی ایران نشان می‌دهد که جوان ایرانی می‌تواند در بالاترین سطوح علمی و فناوری جهان بدرخشد و مرزهای دانش را جابه‌جا کند. انقلاب اسلامی ثابت کرد که ایمان، خودباوری و تلاش

دانشگاه، پرورش سرمایه انسانی‌ای است که بتواند بخش‌های مختلف اقتصادی، صنعتی، فرهنگی و اجتماعی کشور را پیش ببرد.

سوم، در کار آفرینی و حل مسائل ملی. امروز رویکرد دانشگاه‌ها از صرف آموزش به سمت حل چالش‌های واقعی کشور مانند محیط‌زیست، انرژی و فناوری‌های نوین تغییر کرده‌است. ایجاد شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌ها از دل دانشگاه، نتیجه همین تغییر نگاه است.

نقش اجزای دانشگاه نیز در این میان کاملاً متمایز است. اساتید دیگر فقط انتقال‌دهنده دانش نیستند؛ آنان با هدایت پایان‌نامه‌ها و پروژه‌های کاربردی، در خط مقدم تولید فناوری و ثبت اختراعات ملی و بین‌المللی قرار دارند. بسیاری از اساتید ما امروز در جایگاه مشاوران علمی نهادهای دولتی و خصوصی حضور دارند و نقش مستقیم در تصمیم‌سازی‌های کلان کشور ایفا می‌کنند.

از نسوی دیگر، دانشجویان به‌عنوان کنشگران عرصه علم و فناوری، پیشگامان نوآوری هستند. حضور موفق آنان در رقابت‌های جهانی مانند مسابقات ربوکاپ و کسب رتبه‌های برتر جهانی، نشانه ارتقای فکری و علمی نسل جدید دانشگاهی است.

بسیاری از این دانشجویان حتی در دوران تحصیل، با استفاده از ظرفیت مراکز رشد و شتاب‌دهنده‌ها، شرکت‌های دانش‌بنیان خود را تأسیس کرده‌اند و در ایجاد اشتغال و رشد اقتصادی نقش آفرینی می‌کنند.

آیا این رشد در تولید دانش، به‌طور ملموس در زندگی مردم یا در اقتصاد کشور هم اثر گذاشته‌است؟ یعنی می‌توان گفت که بخشی از این دانش تولیدشده، به فناوری، اشتغال یا محصولات داخلی تبدیل شده‌است؟

بله، قطعاً. یکی از شاخص‌ترین ویژگی‌های رشد علمی کشور پس از انقلاب این است که بخش قابل‌توجهی از این علم به فناوری و محصول تبدیل شده و اثر آن را مردم در زندگی روزمره خود احساس می‌کنند. امروز دیگر علم در کشور ما صرفاً در کتابخانه‌ها و مقالات علمی باقی نمی‌ماند، بلکه به چرخه تولید، اشتغال و حتی صادرات راه پیدا کرده‌است.

در حوزه سلامت و دارو، ایران توانسته به دستاوردهایی برسد که تا دو دهه پیش غیرقابل تصور بود. تولید داروهای نو ترکیب مانند انسولین و داروهای ضد هیپاتیت، وابستگی کشور به واردات دارو را تا ۹۰ درصد کاهش داده‌است. همچنین تولید رادیوداروها، که سالانه جان هزاران بیمار را نجات می‌دهد، نمونه روشنی از تبدیل دانش به خدمت مستقیم برای مردم است. علاوه بر آن، تولید کیت‌های تشخیصی بیماری‌های

دانشگاه، پرورش سرمایه انسانی‌ای است که بتواند بخش‌های مختلف اقتصادی، صنعتی، فرهنگی و اجتماعی کشور را پیش ببرد.

سوم، در کار آفرینی و حل مسائل ملی. امروز رویکرد دانشگاه‌ها از صرف آموزش به سمت حل چالش‌های واقعی کشور مانند محیط‌زیست، انرژی و فناوری‌های نوین تغییر کرده‌است. ایجاد شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌ها از دل دانشگاه، نتیجه همین تغییر نگاه است.

نقش اجزای دانشگاه نیز در این میان کاملاً متمایز است. اساتید دیگر فقط انتقال‌دهنده دانش نیستند؛ آنان با هدایت پایان‌نامه‌ها و پروژه‌های کاربردی، در خط مقدم تولید فناوری و ثبت اختراعات ملی و بین‌المللی قرار دارند. بسیاری از اساتید ما امروز در جایگاه مشاوران علمی نهادهای دولتی و خصوصی حضور دارند و نقش مستقیم در تصمیم‌سازی‌های کلان کشور ایفا می‌کنند.

از نسوی دیگر، دانشجویان به‌عنوان کنشگران عرصه علم و فناوری، پیشگامان نوآوری هستند. حضور موفق آنان در رقابت‌های جهانی مانند مسابقات ربوکاپ و کسب رتبه‌های برتر جهانی، نشانه ارتقای فکری و علمی نسل جدید دانشگاهی است.

بسیاری از این دانشجویان حتی در دوران تحصیل، با استفاده از ظرفیت مراکز رشد و شتاب‌دهنده‌ها، شرکت‌های دانش‌بنیان خود را تأسیس کرده‌اند و در ایجاد اشتغال و رشد اقتصادی نقش آفرینی می‌کنند.

آیا این رشد در تولید دانش، به‌طور ملموس در زندگی مردم یا در اقتصاد کشور هم اثر گذاشته‌است؟ یعنی می‌توان گفت که بخشی از این دانش تولیدشده، به فناوری، اشتغال یا محصولات داخلی تبدیل شده‌است؟

بله، قطعاً. یکی از شاخص‌ترین ویژگی‌های رشد علمی کشور پس از انقلاب این است که بخش قابل‌توجهی از این علم به فناوری و محصول تبدیل شده و اثر آن را مردم در زندگی روزمره خود احساس می‌کنند. امروز دیگر علم در کشور ما صرفاً در کتابخانه‌ها و مقالات علمی باقی نمی‌ماند، بلکه به چرخه تولید، اشتغال و حتی صادرات راه پیدا کرده‌است.

در حوزه سلامت و دارو، ایران توانسته به دستاوردهایی برسد که تا دو دهه پیش غیرقابل تصور بود. تولید داروهای نو ترکیب مانند انسولین و داروهای ضد هیپاتیت، وابستگی کشور به واردات دارو را تا ۹۰ درصد کاهش داده‌است. همچنین تولید رادیوداروها، که سالانه جان هزاران بیمار را نجات می‌دهد، نمونه روشنی از تبدیل دانش به خدمت مستقیم برای مردم است. علاوه بر آن، تولید کیت‌های تشخیصی بیماری‌های

نکته دوم، افزایش چشمگیر ظرفیت‌های آموزشی و پژوهشی است. پیش از انقلاب، مراکز آموزش عالی در کشور محدود به تهران و چند شهر بزرگ با تعداد دانشجویان کم و رشته‌های محدود بود، اما امروز این عدد به بیش از ۲ هزار و ۵۰۰ مرکز علمی رسیده‌است. در تمام مراکز استان و شهرهای بزرگ دانشگاه‌های قوی و در عموم شهرهای کشور مراکز آموزش عالی وجود دارد. این موضوع باعث گسترش و عدالت در دسترسی به آموزش عالی شده‌است. امروزه در تمام رشته‌ها و گرایش‌های مورد نیاز کشور در مقاطع کارشناسی تا دکترا بهترین فارغ‌التحصیلان را داریم. در کنار آن، تولید مقالات علمی از چند صد مورد در سال به دهها هزار مقاله افزایش یافته‌است. این رشد به ویژه در حوزه‌های نوپدید نظیر نانوفناوری (که ایران جایگاه چهارم جهانی را دارد)، انرژی هسته‌ای، هوافضا، پزشکی و هوش مصنوعی به خوبی قابل مشاهده است.

نکته سوم، بستر فرهنگی و ایدئولوژیک انقلاب اسلامی است. انقلاب، علم را از وابستگی به قدرت‌های استعماری، رها کرد و آن را در خدمت استقلال، عزت و پیشرفت ملی قرار داد. این نگاه سبب شد پژوهشگران ما انگیزه پیدا کنند تا علم را در خدمت حل مسائل واقعی جامعه و پیشرفت کشور قرار دهند، نه در جهت منافع بیگانگان.

در کنار این عوامل، اعطای فرصت‌های مطالعاتی، تخصیص بودجه‌های تحقیقاتی، ایجاد صندوق‌های حمایت از پژوهش و گرنت‌های تحقیقاتی نیز در استمرار این حرکت علمی نقش مهمی داشته‌اند. مجموعه این اقدامات نشان داده است که ایران می‌تواند در بسیاری از عرصه‌های دانش، نه فقط عقب‌مانده نباشد، بلکه پیشرو هم باشد.

در مسیر رسیدن به این رشد، دانشگاه‌ها چه نقشی ایفا کرده‌اند؟ به‌ویژه در سال‌های اخیر، نقش اساتید، دانشجویان و نهادهای پشتیبان چگونه تعریف شده‌است؟

بدون تردید دانشگاه‌ها در خط مقدم پیشرفت علمی کشور قرار دارند. همان‌طور که رهبر معظم انقلاب تأکید کرده‌اند، دانشگاه‌ها مبدأ تحول، منشأ استقلال و موتور محرک پیشرفت علمی هستند. این مراکز نه تنها تولیدکننده علم، بلکه تربیت‌کننده نیروهای مؤمن، متعهد و متخصص برای اداره کشورند. در سال‌های اخیر، دانشگاه‌های ما با تمرکز بر پژوهش‌های کاربردی، توانسته‌اند جایگاه ایران را در رتبه‌بندی‌های معتبر جهانی ارتقا دهند.

دانشگاه‌ها در حقیقت در سه محور اصلی نقش آفرینی کرده‌اند: نخست، در تولید علم و دانش بنیادین. پژوهش‌های دانشگاهی زیربنای علمی بسیاری از فناوری‌های آینده را شکل داده است. دوم، در تربیت نیروی انسانی متخصص و متعهد. مهم‌ترین مأموریت

فروش بیشتر و تسویه تضمینی

با پیوستن به جمع فروشگاه‌های طرف قرارداد کارت رفاهی، از امکان فروش اقساطی با قابلیت دریافت کل مبلغ فروش در قالب اوراق گام و تضمین بانک بهره‌مند شوید.

صدور اوراق گام
با سررسید
۱۲ ماهه است

کارت رفاهی
ویژه پذیرندگان